

JSn: 146695 H

Bibliotheek
Proefstation
Naaldwijk

SW
HK
60

PROEFSTATION VOOR TUINBOUW ONDER GLAS TE NAALDWIJK
PROEFSTATION VOOR DE BLOEMISTERIJ TE AALSMEER
CONSULENTSCHAPPEN IN ALGEMENE DIENST VOOR DE GROENTETEELT ONDER GLAS EN DE
BLOEMISTERIJ

Formulierenset: BEDRIJFSVOERING
Onderdeel   :   INSTRUCTIE

No. 60

Informatiereeks

oktober 1983

Prijs f 8,50

INHOUD

	Pagina
Inleiding	2
Wat is bedrijfsvoering	3
De formulierenset	3
A-formulieren	4
V-formulieren	12
U-formulieren	29
C-formulieren	34
Bijlage: formulierenset	

INLEIDING

In het begin van de jaren zeventig is door het IMAG een begin gemaakt met de ontwikkeling van een bedrijfsbegeleidingssysteem wat we "bedrijfsvoering" zijn gaan noemen.

Na een aantal jaren praktijkonderzoek, waar de Proefstations en de Consulentschappen nauw bij betrokken waren, is dit systeem via cursussen in de praktijk geïntroduceerd.

De ervaringen die in de loop der jaren bij de instructie en de toepassing zijn opgedaan hebben geresulteerd in de huidige formulierenset.

Gebruik makend van de ervaringen en het reeds eerder opgestelde instructie-materiaal is de onderliggende instructie opgesteld.

In de tweede druk zijn enige wijzigingen aangebracht, die voortvloeien uit de verandering van maanden naar 4 weekse perioden.

Dit is gedaan om een betere aansluiting te vinden met de primair beschikbare data.

ir. J.C.J. Ammerlaan
ir. T.H. Edens
ing. J.K. Nienhuis

Wat is bedrijfsvoering?

Onder bedrijfsvoering in de meest ruime zin wordt verstaan, het nemen van beslissingen ten aanzien van het bedrijf. Deze beslissingen kunnen betrekking hebben op het teeltplan, de arbeidsvoorziening, investeringen en door dit geheel op het opbrengsten- en kostenniveau, dus eveneens op de rentabiliteit en de liquiditeit.

Bedrijfsvoering in engere zin is een bepaald type bedrijfsbegeleidingssysteem dat speciaal voor de glastuinbouw is ontwikkeld. Een bedrijfsbegeleidingssysteem definiëren we dan als een hulpmiddel bij het bedrijfsbeheer dat beoogt via verwerking van gegevens van het individuele bedrijf de bedrijfsleiding informatie te geven ten behoeve van de bedrijfsvoering.

Het doel hierbij is om meer inzicht te verkrijgen in eigen bedrijf met betrekking tot opbrengsten, kosten, arbeidsbehoefte en arbeidsaanbod. Ook geldt dit voor de richting waarin geïnvesteerd moet worden.

De formulierenset

De volgende set formulieren is samengesteld:

A-formulieren

Hierop wordt de algemene informatie van het bedrijf genoteerd.

V-formulieren

De V is de afkorting van voorbereiding. Voorbereiding is grotendeels het maken van begrotingen en het kiezen van uitgangspunten. Ook het maken van een keuze met betrekking tot teeltplan en investeringen valt hieronder.

U-formulieren

De U staat voor uitvoering. Op deze formulieren worden de opbrengsten, kosten en arbeid tijdens de teelt geregistreerd.

C-formulieren

Dit zijn de controle formulieren. Hierop worden de werkelijk behaalde opbrengsten en gemaakte kosten vergeleken met de begrotingen. Om in één oogopslag een vergelijking te hebben, worden de begrotingen en de werkelijkheid bij de opbrengsten en kosten op hetzelfde formulier gezet.

In deze instructie gaat het speciaal over de A- en V-formulieren en zal na het maken van de begrotingen de keuze van het gekozen plan (teelt- c.q. investeringsplan) gemotiveerd moeten worden in de conclusies.

De samenstelling van de formulieren sluit aan bij de te volgen werkwijze bij het opnemen en uitwerken van de begroting.

De eerste set formulieren heeft betrekking op de inventarisatie van de gegevens van het bedrijf (A-gedeelte). Vervolgens komt de formulering van de probleemstelling en de alternatieven (2e gedeelte A-formulier). Vervolgens worden de rentabiliteits- en financieringsbegrotingen gemaakt (V-formulieren). Het begroten wordt gedaan volgens de saldo methode.

Om de alternatieve plannen overzichtelijk te kunnen weergeven, is een V-formulier gemaakt (V8) en is er een blanco pagina voor het beschrijven van de conclusie.

A-formulieren

A1 - Algemene informatie.

ad 1 Gegevens over de naam en het adres van de ondernemer spreken voor zichzelf.

A1

Algemene informatie

1. Naam _____

Adres _____

Postcode _____

Tel. nr. _____

ad 2 Gegevens over het gezin.

Deze gegevens spreken ook voor zichzelf. Aangehouden wordt de leeftijd wanneer wordt ingevuld.

Bij opmerkingen kan eventueel vermeld worden voor welk gedeelte de personen werkzaam zijn in V.A.K.'s op het bedrijf. Eén volwaardige arbeidskracht is iemand van 22 jaar en ouder die 1860 uur per jaar werkt.

<u>2. Samenstelling van het gezin</u>	<u>Leeftijd</u>	<u>Sex</u>
Ondernemer _____	_____	_____
Levenspartner _____	_____	_____
Zoon _____	_____	_____
Dochter _____	_____	_____

ad 3 Bedrijfsgegevens.

Hierbij komen enkele gegevens van het bedrijf aan de orde. De kadastrale oppervlakte, het totale glasareaal en de totale arbeidsbezetting in aantal V.A.K.'s.

3. Bedrijfsgegevens

Oppervlakte _____

Glasareaal _____

Arb. bezetting _____

ad 4 Overige gegevens.

Wanneer zich ingrijpende veranderingen in het teeltplan hebben voorgedaan, bijvoorbeeld omschakeling van groenten naar bloemen en/of potplanten, kan dat hier vermeld worden.

Is de omschakeling in fasen gebeurd, dan kan bij de betreffende jaren ook de oppervlakte vermeld worden.

A3

Instellings van het vermogen (bedrijfs-e.d.) e.d. _____ 15

A. SCHUUR

Deel: _____ f. _____

Drainage: _____

Lofverwarming: _____

b. Gebouwen en vaste installaties

Hierin worden de bedrijfsgebouwen, schuur en ketelhuis, de verschillende kassen, verwarmingsinstallaties en andere vaste installaties die tot hypothecaire zekerheid kunnen dienen begrepen.

Voor deze slijtende, duurzame produktiemiddelen wordt evenals bij de investeringen in de grond uitgegaan van de huidige nieuwwaardes te verminderen met de afschrijvingen in de loop der jaren. Uiteraard moet hierbij tevens gelet worden op de staat van onderhoud en de te verwachten

B. Gebouwen en vaste installaties

Schuur - ketelhuis _____

Kassen _____

_____

_____

_____

Verwarmingsinstallatie _____

Verwarmingscircuit _____

Regeninstallatie - wateromkering _____

_____

_____

ontwikkelingen in de gebruiksmogelijkheden van de produktiemiddelen. Achter de gebouwen en installaties is nog enige ruimte gelaten om daar te vermelden de oppervlakte, het vermogen of het aantal verwarmingsbuizen en het jaar waarin het d.p.m. geïnstalleerd of gebouwd is.

Een lijst met afschrijvingsnormen en vervangingsprijzen wordt tot op heden elk jaar gemaakt door het Consulentenschap in Algemene Dienst te Naaldwijk.

c. Machines en werktuigen

Dit laatste geldt ook voor de machines en werktuigen.

Deze d.p.m. kunnen niet dienen tot hypothecaire zekerheid. De vaststelling van de bedrijfseconomische waarde gebeurt op dezelfde wijze als bij gebouwen en vaste installaties.

De nieuwwaarde of vervangingsprijs is weer uitgangspunt voor de vaststelling van de bedrijfseconomische waarde.

Er is ruimte opengelaten om specifieke machines voor een betreffende teelt te vermelden.

A. Machines en werktuigen

Serflocmacchine _____

Transportwagens _____

_____

_____

Diverse _____

d. Levende duurzame produktiemiddelen

De waarde van de gewassen wordt bepaald door de kosten van plantmateriaal te vermeerderen met de geschatte kosten die gemaakt zijn in de vorm van arbeid, brandstof en andere materialen bij bijvoorbeeld tomaat en chrysanten. Een aparte benadering vragen de zogenaamde meerjarige gewassen (levende duurzame produktiemiddelen). Hiervoor bepaalt men de kosten bij de start van plantmateriaal, mest, steunmateriaal, e.d.

Hierbij worden de gemaakte kosten in het lopende jaar geteld van arbeid, brandstoffen en materialen en eventueel (bij langere stichtingsperiode) kosten d.p.m. Deze som wordt verminderd met de opbrengst van het lopende jaar, tegen genormeerde prijzen, waardoor de waarde is bepaald aan het einde van het eerste jaar. De waarde zal via de afschrijvingen zo reëel mogelijk verdeeld moeten worden over de resterende produktiejaren. Rekening houdend met de totale levensduur van de aanplant en het produktieverloop.

Er is ruimte voor twee gewassen, bij bijvoorbeeld een potplantenteelt zal de waarde van de gewassen in een paar groepen kunnen worden ingedeeld.

A. Levensduur produktiejaar

_____

e - f - g - h - Voorraden, vorderingen, deelnemingen, liquide middelen en vermogen buiten het bedrijf (onder andere de woning)

Van de voorraden worden zowel de bedrijfs- als de handelsvoorraden opgenomen tegen de marktprijzen op het moment van de waardering. In de tuinbouw treffen we dit niet of nauwelijks aan. De vorderingen zijn bij de glastuinbouwbedrijven vaak de bedragen, die men nog te goed heeft van de veilingen. Bij potplantenbedrijven, die ook handel drijven ligt het vaak gecompliceerder.

Deelnemingen. Elke veiling, en daarnaast ook de coöperaties, hebben ledenrekeningen. De ondernemer neemt voor een bepaald bedrag, afhankelijk van zijn omzet, deel in de veiling. Dit bedrag kan hij terugvorderen van de veiling, dus moet het als een bezit worden aangemerkt.

Bij de regel liquide middelen willen we ook nog iets opmerken. Hieronder wordt niet alleen verstaan het kassaldo en de positieve bank- en girosaldo's, maar ook het rekening-courant krediet, dus het bedrag waar

A. Voorraden _____
 B. Vorderingen _____
 C. Deelnemingen (ledenrekening) _____
 D. Liquide middelen (kas, bank en giro) - rekening r.o. _____
Vermogen buiten bedrijf o.e. woning _____
 Totaal _____

tot men debet (rood) mag staan. Bij de regel leningen en kredieten in bedrijf komen dan niet alleen de leningen maar ook het maximaal te verlenen krediet in rekening-courant te staan. Bijvoorbeeld: iemand staat f 10.000,-- credit (positief) en mag gaan tot f 50.000,-- debet (negatief), dan bij liquide middelen f 60.000,-- en bij leningen en kredieten in bedrijf f 50.000,-- opvoeren. Iemand staat f 10.000,-- debet (negatief) en mag gaan tot f 50.000,-- debet, dan bij liquide middelen f 40.000,-- en bij leningen en kredieten in bedrijf f 50.000,-- opvoeren. Vermogen buiten bedrijf.

Er kunnen ook nog bezittingen zijn naast het bedrijf, te denken valt aan een eigen woning op het bedrijf, effecten, spaargelden of 2e woning. Dit wordt hier in één bedrag vermeld.

De bezittingen kunnen nu worden opgeteld. Als de telling van de bezittingenkant vergeleken wordt met die van de fiscale boekhouding, bemerken we meestal aanzienlijke verschillen, wegens allerlei oorzaken waarvan de inflatie wel de belangrijkste is.

Leningen en kredieten.

Hierbij kunnen we onderscheid maken in leningen en kredieten in en buiten het bedrijf. Ze worden ook afzonderlijk opgeschreven. Dan zijn er nog de krediteuren. Deze post kan nogal eens afwijken van de krediteuren uit de boekhouding, omdat het een momentopname is.

Daarna kunnen ook de schulden worden opgeteld en het eigen vermogen (bedrijfs-economisch) worden bepaald.

Leningen en kredieten in bedrijf (tot)	_____
Leningen en kredieten buiten bedrijf	_____
Krediteuren	_____
Totaal schulden	_____
Eigen vermogen	_____

De schuldenkant is meestal redelijk in overeenstemming met de laatste fiscale boekhouding. Per saldo kan er een groot verschil zijn tussen het fiscale eigen vermogen en het eigen vermogen gebaseerd op een reële waardering op dit moment.

A4 - Overzicht omvang en resultaten uit het verleden.

Op dit formulier wordt een overzicht gegeven van de resultaten uit het verleden. Op het bovenste gedeelte kan het teeltplan worden vermeld met in de drie kolommen de beteelde oppervlakte. Op de regel totaal opbrengsten vult men in de totale ontvangen opbrengsten voor geleverde producten, dus bijvoorbeeld inclusief verkocht plantmateriaal. In de praktijk zal dit totaal bedrag vaak uitsluitend gevormd worden door de veilingopbrengst. Dit bedrag uit de fiscale boekhouding is meestal de netto veilingopbrengst. De ingehouden veilingprovisie, heffingen en soms ook de vrachtkosten zijn al verrekend en worden aldus buiten de boekhouding gelaten. Het is zeker belangrijk om te weten wat nu precies het veilingbedrag voorstelt om dit gegeven juist te kunnen interpreteren. Een andere ongelijkheid schuilt in de BTW.

Zoals bekend kunnen we twee groepen kwekers onderscheiden, namelijk die van de landbouwregeling en die van

A4

OVERZICHT OMVANG EN RESULTATEN UIT HET VERLEDEN	VOORTVLAKTE		
	1.	2.	3.
BOUWPLAAN EN TEE-TP. AL			
VEILINGOPBRENGST EN ANDERE INKOMSTEN			
TOTAAL OPBRENGSTEN			
Boekjaar per n2 (netto)			
Boekjaar per n2 (bruto)			
TOTAAL AGSTEN			
o.v.v. forse			
afschrijving			
vervalde opbrengstprovisie			
andere voor andere			
andere			
andere verbruik/behouding			
verbruik			
planten/zaden			
FINANCIËLE RESULTATEN			
FISCAAL BEDRIJFSINKOMEN			
bevestiging (netto)			
TOTAAL INKOMEN			
TOTAAL PRIJF-UITGAVEN, VERBODEN, etc. o			
o.v.v. belasting-provisie volksoverzekering			
BESPARINGEN			
vermogensmutaties (schenking, erfenis)			
toename eigen vermogen			
TOTAAL EIGEN VERMOGEN			

de ondernemersregeling gebruik maken. De eersten krijgen op hun aangevoerde produkten nog 4,71% BTW betaald, waarmee het veilingbedrag wordt verhoogd. Welliswaar zijn ook de fiscale kosten voor deze groep wat hoger. Het gehele opbrengsten- en kostenniveau is daardoor wat hoger dan voor de groep ondernemers.

De totale kosten zijn uiteraard de fiscale kosten. De rentepost is de betaalde rente, de afschrijvingen zijn afhankelijk van het gekozen systeem. De betaalde lonen zijn soms lager dan de werkelijke loonpost door het voorkomen van niet geboekt loon.

Het fiscaal bedrijfsinkomen kan daardoor per bedrijf nogal verschillen. Nog groter worden de verschillen als dit fiscaal bedrijfsinkomen wordt herleid tot fiscaal, dus belastbaar inkomen. Dan wordt ook rekening gehouden met persoonlijke omstandigheden, zoals neveninkomsten, investeringsaftrek en andere aftrekposten. Het is duidelijk dat het fiscale resultaat een onjuiste basis is om de resultaten van een bedrijf te beoordelen. Toch kan aan een dergelijke uitsplitsing van de boekhoudingen veel waarde worden toegekend.

De opvolgende reeks van cijfers geeft tendenzen weer en de hoogte van sommige bedragen kan vergeleken worden met gegevens van andere bedrijven of van het L.E.I. Bovendien en ons inziens het belangrijkste is, dat men met een dergelijke uitsplitsing de basis heeft voor een goede analyse van het verleden en daardoor ook voor de te maken plannen en begrotingen.

Na het totale inkomen (a) wat bestaat uit het fiscaal bedrijfsinkomen of winst en de netto neveninkomsten (kinderbijslag - vergoedingen van bestuursfuncties etc.) kunnen daar de totale privé-uitgaven van worden afgetrokken (b).

De totale privé-uitgaven zijn de gezinsuitgaven, de gezinsverzekeringen, de belastingen (inkomen - vermogen - premie volksverzekering etc.). Op de volgende regel wordt gevraagd om daar alle belastingbedragen en premies te vermelden om zo een beter inzicht te krijgen in de gezinsuitgaven alleen.

Wanneer b (= totale privé-uitgaven) van a (totaal inkomen) wordt afgetrokken, blijven bij een positief bedrag, besparingen over en is het eind bedrag negatief dan zijn er ontsparingen.

Door veranderingen in het vermogen door schenkingen en bijvoorbeeld erfenissen ontstaan vermogensmutaties, die het eigen vermogen over het algemeen doen toenemen.

Op deze manier krijgt men de toename totaal van het eigen vermogen en kan het totale eigen vermogen worden vermeld. Door dit voor een drietal jaren te doen heeft men een controle op een juiste invulling van het eigen vermogen.

A5 - Beoordeling van de resultaten uit het verleden.

a. Opbrengsten

Op dit formulier kunnen opbrengsten van bijvoorbeeld de laatste drie jaren en het huidige jaar worden uitgesplitst in geld en kg of stuks per m². Deze gegevens kunnen voldoende worden vergeleken met die van het L.E.I. opbrengstonderzoek of ander opbrengstonderzoek van bijvoorbeeld veilingen (via studieclubs).

A5				
BEWAARDING VAN RESULTATEN UIT HET VERLEDEN				
L.E.I.-gegevens of andere verg. basis				
a. Opbrengsten				
19...	Per m ²	St/kg per m ²	Per m ²	St/kg per m ²
19...				
19...				
19...				

b. Kosten

Van de kosten kunnen van de belangrijkste kostenposten de tendenzen worden weergegeven.

Wanneer er onverwachte stijgingen of dalingen inzitten, kan dit een reden zijn om er achter te komen hoe dit komt om zo tot een beter en juist uitgangspunt te komen voor de begrotingen.

b. Lijst

rente: _____
 afschrijving: _____
 betaald loon: _____
 onderhoud: _____
 bemesting, bestrijding: _____
 verzuiming: _____
 planten, zaden: _____

A6 - Alternatieve ontwikkelingsplannen.

Hierbij is het mogelijk om naast de bestaande (geoptimaliseerde) situatie met het huidige teeltplan (plan la) ook andere teeltplannen te berekenen (plan lb en lc) en een drietal investeringsplannen te maken.

Het is gewenst in alle gevallen om van het huidige bedrijf en het huidige teeltplan uit te gaan en dit als plan la te beschouwen.

Bij de probleemstelling kan dit formulier worden gebruikt omdat hier op de alternatieven kunnen worden weergegeven.

A6

ALTERNATIEVE ONTWIKKELINGSPLANNEN

Plan I (BESTAANDE SITUATIE)

Teeltplan: a. _____
 b. _____
 c. _____

Plan II INVESTERINGSPLAN: _____
 _____
 _____

Teeltplan: a. _____
 b. _____
 c. _____

Plan III INVESTERINGSPLAN: _____
 _____
 _____

Teeltplan: a. _____
 b. _____
 c. _____

Plan IV INVESTERINGSPLAN: _____
 _____
 _____

Teeltplan: a. _____
 b. _____
 c. _____

Opmerking: Voor elk alternatief plan (in investering of teelt) wordt de gehele set van V1 tot en met V7 gemaakt.

V-formulieren

V1 - Teeltschema.

Dit formulier is het eerste onderdeel van de V-serie en is inleiding voor het maken van begrotingen en het doen van een keuze. De bedoeling is dat bij een bepaald teeltplan voor alle afdelingen de tijdsduur wordt vermeld. Bij een eenvoudig bedrijf met bijvoorbeeld één afdeling wordt het schema summier.

Dit in tegenstelling tot bijvoorbeeld een freesiabedrijf met 6 afdelingen. Hierbij verdient het aanbeveling om met verschillende kleuren te werken voor de opeenvolgende stadia van de teelt.

TEELTSCHENA Pla.

oed. of gewas	periode	per. 1	per. 2	per. 3	per. 4	per. 5	per. 6	per. 7	per. 8	per. 9	per. 10	per. 11	per. 12	per. 13
	week	1 - 4	5 - 8	9 - 12	13 - 16	17 - 20	21 - 24	25 - 28	29 - 32	33 - 36	37 - 40	41 - 44	45 - 48	49 - 52

Ook een bedrijf met potplanten waarbij het wijder zetten iedere keer weer een andere ruimtebehoefte vraagt, is het erg belangrijk een goed schema te hebben en kan zelfs dit formulier nog wel eens te weinig mogelijkheden bieden. Indeling per gewas is ook mogelijk; meerdere formulieren V1 kunnen hiervoor worden gebruikt.

V2 - De saldobegroting. We zijn nu gekomen bij één van de belangrijkste onderdelen van de gehele set. Het ingevulde formulier V2 kan van grote invloed zijn op het maken van een teeltplankeuze. Het behandelt namelijk de saldobegroting. In de land- en tuinbouw is een saldo gedefinieerd als de opbrengst verminderd met de zogenaamde toegerekende kosten. Toegerekende kosten zijn kosten die direct verband houden met de teelt zoals plantmateriaal, brandstof en andere benodigde materialen. Naast de toegerekende kosten onderscheiden we ook nog de groepen arbeidskosten, kosten van de duurzame produktiemiddelen (rente, afschrijving en onderhoud) en algemene kosten zoals administratie, verzekeringen, en dergelijke.

Formulier V2 is als het ware onderverdeeld in 4 delen. Het bovenste deel gaat over de te verwachten opbrengsten. Het onderste deel over de te verwachten toegerekende kosten. De linker helft kan gebruikt worden voor de eerste teelt (bijvoorbeeld tomaten van 1/1 tot 1/8). de rechter helft voor de tweede teelt (bijvoorbeeld tussengeplante tomaten, herfsttomaten of herfstkomkommers).

Het is nu de bedoeling dat dit formulier wordt ingevuld met zoveel mogelijk gegevens van het eigen bedrijf. De verwachte produktie kan per periode van 4 weken worden vermeld, rekening houdend met de situatie, tendenzen en verwachten. Voor de prijsverwachting van de produkten moet men zoveel mogelijk zijn eigen prijsverwachting aangeven. Hierbij kan gebruik worden gemaakt van de prijzen die er zijn uit het verleden van het bedrijf en van prijzen van veilingen of statistieken van de produktschappen. De produktie in kg of stuks vermenigvuldigd met de prijs geeft dan de geldopbrengst.

V2

SALDOBEGROTING (per 1.000m²) incl./excl. BTW Plant: _____

Teelt:		Plantmateriaal			Plantmateriaal			
Plantmateriaal		Plantmateriaal			Plantmateriaal			
Plantmateriaal		Plantmateriaal			Plantmateriaal			
		kg/stuk	prijs	opbrengst	kg/stuk	prijs	opbrengst	label
periode 1								
periode 2								
periode 3								
periode 4								
periode 5								
periode 6								
periode 7								
periode 8								
periode 9								
periode 10								
periode 11								
periode 12								
periode 13								
Totaal								

Opmerking: Saldobegrotingen worden gemaakt voor 1000 m² en afhankelijk van ondernemer of landbouwer wordt begroot exclusief of inclusief B.T.W.

De toegerekende kosten.

Plantmateriaal wordt opgenomen als het gekocht materiaal is, dus niets vermelden als alles zelf is opgekweekt om dubbel tellingen te voorkomen. Onder brandstofkosten worden alleen verstaan kosten van gas en eventueel olie voor verwarming en CO₂-dosering, maar geen elektriciteit. Het verwachte verbruik wordt vermenigvuldigd met de nu bekende gasprijs boven 30.000 m³ afname (situatie op dit moment). Voor het verschil van de gasprijs tussen de kleinverbruikers-prijs en de grootverbruikers voor de eerste 30.000 m³ zie V5.

Bij bestrijdingsmiddelen worden ook de kosten van chemische grondontsmetting opgenomen. Onder werk door derden wordt alleen verstaan loonwerk en niet het uitbesteden van teelt- en oogstarbeid. Bij vrachtkosten wordt niets vermeld als men eigen veilingvervoer heeft. De posten heffingen en veilingkosten kunnen het beste gecombineerd worden in een totaal percentage van b.v. 3½% van de begrote geldopbrengst voor de groententeelt, afhankelijk van de veiling.

Voor bloemisterijgewassen kan een norm van 5% worden gebruikt. Onder rente omlopend vermogen wordt verstaan de rentekosten van vermogen dat nodig is voor de teelt tot het moment van de oogst, dus voor kosten die men maakt in de vorm van grondbewerking, plantmateriaal, een gedeelte van de brandstof, arbeid en overige materiaalkosten. Het voert te ver om hiervoor uitgebreide berekeningstechnieken te behandelen, vooral omdat het over relatief lage bedragen gaat. Een norm van $\frac{1}{2}$ à 1% van de opbrengst is in de meeste gevallen juist. Behalve in gevallen van meerjarige gewassen (levende duurzame produktiemiddelen). De rentekosten worden dan bepaald door een renteberekening over het gemiddeld geïnvesteerd vermogen in de plantopstand.

De toegerekende kosten kunnen nu van de geldopbrengst worden afgetrokken zowel per teelt als in totaal, waardoor het saldo ontstaat.

Toegerekende kosten		Perseelb.		Bedran		Totaal
	Perseelb.	Bedran	Perseelb.	Bedran		Totaal
plantmateriaal	_____	_____	_____	_____		_____
brandstof	_____	_____	_____	_____		_____
maat	_____	_____	_____	_____		_____
bestrijdingsmidd.	_____	_____	_____	_____		_____
overige materialen	_____	_____	_____	_____		_____
werk loon bezon	_____	_____	_____	_____		_____
vrachtkosten	_____	_____	_____	_____		_____
fuelhuur	_____	_____	_____	_____		_____
verpakkingsmat.	_____	_____	_____	_____		_____
heffingen	_____	_____	_____	_____		_____
verlengkosten	_____	_____	_____	_____		_____
rente omv. verm.	_____	_____	_____	_____		_____
	_____	_____	_____	_____		_____
	Totaal	ƒ _____		ƒ _____		ƒ _____
Saldo (a-b)		ƒ _____		ƒ _____		ƒ _____

De toegerekende kosten worden ook begroot per 1000 m² en ook weer exclusief of inclusief B.T.W.

De saldo berekeningen zullen vaak apart per afdeling moeten worden begroot, omdat plantdata verschillen of omdat het opbrengst- en kostenniveau anders is omdat er verschil in bouw bestaat tussen de afdelingen (bijvoorbeeld Venlo kas uit 1968 en Traliebouw uit 1979).

Voor de potplantenteelt moet naast de saldo berekening nog iets bij, omdat er op jaarbasis berekend moet worden.

De saldo berekening wordt vaak gemaakt voor 1000 stuks in plaats van voor 1000 m² (wel denken aan het percentage uitval).

De opbrengsten en de toegerekende kosten worden verder op dezelfde wijze begroot.

Om te berekenen wat de benodigde oppervlakte is voor 1000 planten (denk om het percentage uitval) is een schema opgezet.

Hulpformulier V2a

Berekening benodigde oppervlakte per 1000 planten

teeltfase	totaal aantal planten (1)	aantal pl/m2 teeltopp. (2)	netto ruimte- beh.(m2) (3)=(1):(2)	teeltduur per fase in weken (4)	aantal weekm2 netto (5)=(3)x(4)
oppotten-wijderz.(1) ...	...	...	...	...	...
wijderz.(1)- " (2) ...	...	...	...	...	...
wijderz.(2)-afleveren ...	...	...	...	...	...
totaal aantal netto weekm2					.....
idem incl. ...% leegloop					.....
benodigde kasopp. (benutting ...%) in weekm2					.....
idem in jaarm2 (weekm2 : 52)					.....

Omdat potplanten na het oppotten wijdergezet worden (vaak meer dan één keer) moet de ruimte-behoefte worden berekend en kan het netto aantal weekm2 uitgerekend worden.

Wanneer daar het percentage leegloop nog bij komt, kan de benodigde kasoppervlakte in weekm2 of in jaarm2 gecijferd worden.

Om de saldo's van verschillende gewassen te kunnen vergelijken, moeten we uiteraard niet zonder meer kijken naar de saldo's per 1000 planten, want deze zijn niet vergelijkbaar. De benodigde oppervlakte is immers verschillend. Als we de saldo's per 1000 planten delen door de benodigde oppervlakte, krijgen we wel een vergelijkbaar getal tussen de verschillende gewassen.

Saldo per 1000 planten: ..... = f..... (saldo per jaarm2)
benodigde opp. (bv. jaarm2):.....

V3 - Arbeidsbegroting.

Op dit formulier wordt de gehele arbeidsorganisatie weergegeven. Dit omvat de arbeidsbehoefte en het arbeidsaanbod. Bovendien worden hier de arbeidskosten van het teeltplan berekend.

De arbeidsbehoefte wordt in uren per 4 weekse periode en per afdeling (hieronder verstaat men een bepaalde oppervlakte met hetzelfde gewas en hetzelfde teeltsysteem) weergegeven.

Deze opzet is gewenst omdat op die manier de bijdrage van iedere afdeling apart bepaald kan worden, maar tevens omdat aldus het inbrengen van alternatieven vereenvoudigd wordt. Men hoeft dan niet meer het gehele bedrijf te berekenen maar alleen de afdelingen met alternatieve plannen.

Het begroten van de arbeidsbehoefte per periode gebeurt middels arbeidsbegrotingen (uitgebreide informatie hieromtrent zie "Arbeid, arbeidsbegroting en werkregeling" door ing. A.T.M. Hendrix, brochure no. 51 uit de informatiereeks van het Proefstation/Consulentenschap te Naaldwijk en het IMAG).

(De verwijzing in deze brochure naar de V-nummers is inmiddels niet meer correct, ook zijn de formulieren veranderd).

Wel moeten bruto bedragen worden vermeld, zodat de sociale lasten (laag vanwege de uitzondering voor vakantiewerk, of toch het normale niveau als de medewerkers voor een langere periode werkzaam zijn) er bij zijn.

V4 - Begroting kosten duurzame produktiemiddelen.

Formulier V4 heeft betrekking op de kosten van de duurzame produktiemiddelen. Deze kosten bestaan uit rente, afschrijving en onderhoud. Voor de berekening wordt uitgegaan van de huidige nieuwprijs (= vervangingsprijs) van de verschillende duurzame produktiemiddelen. Van deze vervangingsprijs wordt een zeker percentage genomen voor rente, afschrijving en onderhoud gezamenlijk. Welnu, de vervangingsprijzen zijn bekend, zodat we voor de verschillende d.p.m. nog kostenpercentages moeten zoeken.

Het rentepercentage.

Een duurzaam produktiemiddel gaat een reeks van jaren mee, bijvoorbeeld 10 jaar.

Het geïnvesteerd vermogen zal daardoor jaarlijks afnemen van 100% tot 0%.

Het gemiddeld geïnvesteerd vermogen over een reeks van jaren is dan globaal de helft (50%) van dat aan het begin. Hierdoor zijn ook de rentekosten globaal de helft van de rentekosten in het eerste jaar. We kiezen dan ook 5% rentekosten, zijnde de helft van 10 als de bankrente 10% is.

Het afschrijvingspercentage.

Het afschrijvingspercentage houdt sterk verband met de verwachte gebruiksduur. Vooraf exact aangeven hoe lang de gebruiksduur, dus hoe hoog het afschrijvingspercentage is, is onmogelijk. Men zal hiervoor moeten letten op hoe dit in het verleden is geweest en toekomstige ontwikkelingen moeten inschatten. Voor elk slijtend duurzaam produktiemiddel krijgt men dan een percentage. Zie hiervoor ook de lijst met afschrijvings- en waarderingsnormen (Naaldwijk - sept. 1980). In deze lijst is vermeld voor de verwarmingsinstallaties 8%, voor het verwarmingscircuit 6% en voor kassen ook 6%.

KOSTEN VAN DE PRODUCTIE									
A. INHOUD VAN DE PRODUCTIE	Kosten van materie	Kosten van energie	Kosten van andere kosten	Totaal kosten	Kosten van rente	Kosten van afschrijving	Kosten van onderhoud	Totaal kosten	Kosten van rente
1. HOUT									
2. HOUT									
3. HOUT									
4. HOUT									
5. HOUT									
6. HOUT									
7. HOUT									
8. HOUT									
9. HOUT									
10. HOUT									
11. HOUT									
12. HOUT									
13. HOUT									
14. HOUT									
15. HOUT									
16. HOUT									
17. HOUT									
18. HOUT									
19. HOUT									
20. HOUT									
Totaal									

Het onderhoudspercentage.

Om een duurzaam produktiemiddel in goede staat te houden, zal het nodige onderhoud en soms reparaties moeten worden uitgevoerd. De hoogte hiervan kan per jaar nogal verschillen en is moeilijk te voorzien. We werken dan ook met een norm van 1% van de vervangingsprijs van de slijtende duurzame produktiemiddelen.

We krijgen nu kostenpercentages opgebouwd uit een percentage rente, een percentage afschrijving en een percentage onderhoud. Het totaal wordt vermeld in de kolom totaal kosten. Achter de dubbele streep op het formulier wordt dan het totaal weer uitgesplitst in rente, afschrijving en onderhoud.

Het bovenstaande zullen we met twee voorbeelden toelichten.

	vervangings- prijs	kosten %	totaal kosten	rente %	rente kosten	afschr. %	afschr. kosten	onderh. %	onderh. kosten
kassen	450.000	12	54.000	5	22.500	6	27.000	1	4.500
verw. inst.	100.000	14	14.000	5	5.000	8	8.000	1	1.000

Wanneer er investeringen gedaan worden, is hiervoor de eerste kolom te gebruiken. Dit zal na plan la vaak aan de orde komen.

We willen er nog wel op wijzen, dat het niet zo is, dat bij de vervangingsprijs van het eerste plan, de investering van het andere plan er zomaar bij opgeteld kan worden.

Voorbeeld: Een schuur heeft een oppervlakte van 200 m2 -
 vervangingsprijs per m2 f 300,--. In totaal is er dan een vervangingsprijs van f 60.000,--. De schuur wordt uitgebreid - er komt 100 m2 bij. Deze 100 m2 gaat aan investering f 45.000,-- vergen vanwege de vele aanpassingen. De nieuwe vervangingsprijs is nu geen f 105.000,-- (f 60.000,-- + f 45.000,--) maar f 90.000,-- (300 m2 x f 300,--).

Dit geldt ook vaak voor aanpassingen in het verwarmingscircuit.

V5 - Algemene kosten.

De groep algemene kosten is de laatste kostengroep die we onderscheiden en behoort tot de niet toegerekende kosten. De begroting van de verschillende onderdelen kan het beste gebaseerd worden op gegevens uit het recente verleden.

Een norm voor het totaal van de algemene kosten is een bedrag van f 10.000,-- plus ca f 2,-- per m2 glas. Voor een bedrijf van 1 ha komt men zo op ca f 30.000,--. In deze norm zit ook het vast recht en het bedrag dat betaald moet worden voor het verschil in gasprijs tussen de kleinverbruikersprijs en de grootverbruikersprijs voor de eerste 30.000 m3 gas. Dit is dus een eenvoudige manier om deze kosten te bepalen, hoewel een eigen begroting van het bedrijf de voorkeur heeft.

V5

Plan: _____

OPGEGAVEN ALGEMENE KOSTEN

Telefoon- en administratie	_____
verzekeringen - bedrijfsaansluiting - gewassen	_____
Bedrijfsbelastingen: inclusief woonbelasting, grond en paleisbelasting	_____
Studeclub en vakliteratuur	_____
Ervenkosten	_____
Reis- en representatiekosten	_____
vast recht gas - meerkosten eerste m3	_____
Electriciteit	_____
Water	_____
Benzinekosten	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
Totaal	_____

Maximum moment wil zeggen, het moment waarop het meeste vermogen nodig is, dus vlak voor de oogst. Er moet daarom ook rekening worden gehouden met het vermogen, dat in de teelt gaat zitten.

De huidige leningen en kredieten alsmede de leningen en kredieten na de investeringen worden op het onderste gedeelte van V7 gspecificeerd. Hierbij worden tevens opgenomen de rente en aflossingsverplichtingen. Het totaal van de leningen en kredieten wordt in de desbetreffende kolom boven de specificatie vermeld waarna het eigen vermogen in huidige en nieuwe situatie kunnen worden weergegeven. Er is nog iets waar we de aandacht op moeten vestigen en dat is de W.I.R.-premie. De waarden die vermeld zijn op die bedrijfseconomische balans (zie hiervoor ook A3) zijn bepaald zonder rekening te houden met de W.I.R.-premie.

Bij de benodigde investeringen worden de bruto investeringsbedragen weergegeven, dus zonder aftrek van de W.I.R.-premie. Uiteraard wel exclusief de B.T.W. als men in de zogenaamde ondernemersregeling valt.

De te ontvangen W.I.R.-premie komt dan in de kolom "Balans na investeringen op maximum moment" onder "Vorderingen" te staan. Het W.I.R.-premiebedrag wordt eigen vermogen wanneer de premie ontvangen is (vaak na een jaar), maar moet in de meeste gevallen voor dat ene jaar gefinancierd worden. Dit brengt ook rente met zich mee, zodat we de betreffende lening opnemen bij de specificatie van de leningen. Met de regels ruimte rekeningcourant, kas/bank/giro of krediteuren, is het geheel althans met cijfers, sluitend te maken. Globaal gesteld betekent in de nieuwe situatie een vrij groot bedrag bij ruimte rekeningcourant of kas/bank/giro, dat er te ruim is gefinancierd. Een bedrag bij krediteuren betekent dat er te krap is gefinancierd. De kolom fiscale balans heeft tot doel een vergelijking met de bedrijfseconomische balans te hebben, maar heeft verder niet zoveel praktische betekenis. De kolom balans jaar na investeringen is er voor de controle of de cijfers van V6 en V7 met elkaar overeenstemmen.

V7

Beschrijving	Fiscale balans		Bedrijfseconomische balans		Balans na investeringen op maximum moment	
	o.g.	na invest.	o.g.	na invest.	o.g.	na invest.
Rekeningcourant						
Kas/bank/giro						
Krediteuren						
Vorderingen						
Verplichtingen						
Eigen vermogen						
Totaal						
Rekeningcourant						
Kas/bank/giro						
Krediteuren						
Vorderingen						
Verplichtingen						
Eigen vermogen						
Totaal						
Capitaalverhoging						
Capitaalvermindering						

Op het tweede gedeelte van dit formulier kunnen de specificaties van de leningen worden weergegeven.

In eerste instantie bij opname (bedrijfseconomische balans) en ten tweede na de investeringen op het maximum moment.

De totale rentebedragen en aflossingen kunnen hier worden uitgerekend.

V8

SAMENVATTING BEWIJZEN EN FINANCIËLE TOEGANGEN

Omschrijving	Plan			
Rentabiliteit				
Totale jaaropbrengst				
Totaal saldo				
Arbeidskosten v.d. ondern.				
Ondernemingsverschiet				
Opbrengst per ftcu-kosten				
Liquïditeit				
Arbeidskosten v.d. ondern.				
Renteverval				
Ondernemingsinkomen				
Geïncasseerd				
Totaal inkomsten				
Belegingen				
Aflossingen				
Aflossingen				
Toename liquide middelen				
Solvabiliteit				
Leningen en kredieten na invest. op max. moment				
Eigen vermogen na invest. op max. moment				
Totaal vermogen na invest. op max. moment				
Eigen vermogen in % van het totale vermogen				

Een samenvatting met conclusies wordt op de volgende blanco pagina verwacht.

Conclusies

U3 - Weekplanning.

De naam geeft de bedoeling van dit formulier reeds erg duidelijk weer. Een plan impliceert, dat het opgesteld wordt alvorens de uitvoering van het onderhavige object een aanvang genomen heeft. Dit houdt in dit geval in, dat de planning opgesteld wordt in de week (weekeind) voorafgaande aan de week waarin het werk uitgevoerd gaat worden.

Allereerst worden de werkzaamheden vastgelegd welke verricht dienen te worden. Bij al deze werkzaamheden wordt nagegaan welke eenheden be- of verwerkt gaan worden. Vervolgens wordt de bijbehorende taaktijd of norm (afkomstig uit taaktijdenboekjes en/of eigen informatie) vermeld waarna het aantal uren per handeling berekend kan worden. Na totaliseren kan nagegaan worden in hoeverre deze begrote behoefte overeenkomt met het arbeidsaanbod. Deze vroegtijdige informatie omtrent zich voordoende afwijkingen tussen behoefte en aanbod biedt de mogelijkheid om zonodig maatregelen te treffen ten einde deze afwijkingen op te heffen.

Bij iedere planning hoort een controlesysteem. Dit heeft tot doel om na te gaan in hoeverre de werkelijkheid overeenstemt met de planning. Hiertoe dienen tijdens de uitvoering gegevens verzameld te worden omtrent het bedrijfsgebeuren. Voor wat betreft de arbeid zijn hiertoe verschillende formulieren in omloop (een algemeen, dat wil zeggen geschikt voor alle gewassen, en een aantal specifieke, dat wil zeggen gewas gericht). Principieel zijn er evenwel geen verschillen tussen deze formulieren aanwezig.

De ter controle van de weekplanning verzamelde, en op deze arbeidsboekhouding-formulieren te vermelden gegevens betreffen het aantal gewerkte uren en het aantal be- of verwerkte eenheden van de verschillende werkzaamheden. Deze gegevens worden per dag op genoemde formulieren weergegeven en per week getotaliseerd. Deze totalen worden overgebracht naar het weekplanningsformulier onder het hoofd werkelijk. Hierna kan per handeling de werknorm, dat is de benodigde tijd per 100 eenheden in minuten berekend worden. Tot slot wordt dan nog per handeling de prestatie berekend, dat is een procentuele weergave van de geplande tijd ten opzichte van de werkelijk benodigde tijd per 100 eenheden ofwel de norm ten opzichte van de werknorm. Hiertoe wordt de norm gedeeld door de werknorm.

Op dit formulier wordt tevens de gelegenheid geboden om de betaalde lonen en de eventuele premie vast te leggen.

U 5

Overzicht totaal en norm uren, prestatie, betaald loon en premie.

Week	Totaal-uren	Prestatie	Norm-uren	Betaald loon	Premie	Week	Totaal-uren	Prestatie	Norm-uren	Betaald loon	Premie
1						27					
2						28					
3						29					
4						30					
5						31					
6						32					
7						33					
8						34					
9						35					
10						36					
11						37					
12						38					
13						39					
14						40					
15						41					
16						42					
17						43					
18						44					
19						45					
20						46					
21						47					
22						48					
23						49					
24						50					
25						51					
26						52					

C-formulieren

C1 en C2 - (zie hiervoor V9 en V10).

Met de behandeling van de laatste twee formulieren hebben we de werkelijk behaalde opbrengsten en de werkelijk gemaakte kosten geregistreerd. Deze gegevens moeten nu nog worden vergeleken met de verwachtingen, die we hebben gemaakt. Hiertoe gaan we nog even terug naar V9 en V10.

Het totaal van U1 (opbrengsten) wordt overgebracht naar de kolom "werkelijk" van formulier V9. We kunnen dan direct zien in welke periode we meer of minder opbrengst hebben dan de verwachting. Als zodanig zit er ook een controlerende functie aan het gebruik van V9.

Hetzelfde geldt voor de kosten. Het totaal van U2 (kosten) brengen we in de kolom "werkelijk" op V10. We kunnen dan eveneens de kosten vergelijken met de verwachting. We hebben dan weer die controlerende, kostenbewakende functie. Om deze reden zouden we V9 en V10 in tweede instantie ook C1 en C2 kunnen noemen.

A2

Situatieschets

Schaal: 1 : 1000

A3

Samenstelling van het vermogen: (Bedrijfsec.) d.d. _____, 19__

a. Grond:

Opp: _____

f _____

Drainage

" _____

Erfverharding

" _____

b. Gebouwen en vaste installatie

Schuur + ketelhuis

" _____

Kassen

" _____

_____

" _____

_____

" _____

_____

" _____

Verwarmingsinstallatie

" _____

Verwarmingscircuit

" _____

Regeninstallatie + watervoorziening

" _____

_____

" _____

_____

" _____

c. Machines en werktuigen

Sorteermachine

" _____

Transportmiddelen

" _____

_____

" _____

_____

" _____

_____

" _____

Diversen

" _____

d. Levende duurzame produktiemiddelen

_____

" _____

_____

" _____

e. Voorraden

" _____

f. Vorderingen

" _____

g. Deelnemingen (ledenrekening)

" _____

h. Liquide middelen (kas, bank en giro) + ruimte r.c.

" _____

Vermogen buiten bedrijf o.a. woning

" _____

Totaal

f _____

Leningen en kredieten in bedrijf (tot) _____

Leningen en kredieten buiten bedrijf _____

Krediteuren

_____

Totaal schulden

f _____

Eigen vermogen

f _____

A4

OVERZICHT OMVANG EN RESULTATEN UIT HET VERLEDEN

BEDRIJFSOMVANG EN TEELTPLAN	Ooervlakte		
	19..	19..	19..
OPBRENGSTEN EN KOSTEN	Fiscaal		
TOTAAL OPBRENGSTEN			
Opbrengst per m2 (netto)			
Opbrengst per m2 (bruto)			
TOTAAL KOSTEN			
w.v. rente			
afschrijving			
betaald loon+sociale lasten			
werk door deiden			
onderhoud			
kosten bemesting/bestrijding			
verwarming			
planten/zaden			
FINANCIELE RESULTATEN			
FISCAAL BEDRIJFSINKOMEN			
Neveninkomsten (netto)			
TOTAAL INKOMEN a			
TOTAAL PRIVE-UITGAVEN, verz., bel., etc. b			
w.v. belasting+premies volksverzekering			
BESPARINGEN a-b			
Vermogensmutaties (schenking, erfenis)			
Toeneming eigen vermogen			
TOTAAL EIGEN VERMOGEN			

A 5

BEORDELING RESULTATEN UIT HET VERLEDEN

a. Opbrengsten

L.E.I.-gemiddelde of
andere verg. basis

	<u>Per m2</u> <i>f</i>	<u>St/kg per m2</u>	<u>Per m2</u> <i>f</i>	<u>St/kg per m2</u>
19..				
19..				
19..				
19..				

b. Kosten

rente: _____

afschrijving: _____

betaald loon: _____

onderhoud: _____

bemesting, bestrijding: _____

verwarming: _____

planten, zaden: _____

A6

ALTERNATIEVE ONTWIKKELINGSPLANNEN

Plan I (BESTAANDE SITUATIE)

Teeltplannen a. _____
b. _____
c. _____

Plan II INVESTERINGSPLAN: _____
_____
_____

Teeltplannen a. _____
b. _____
c. _____

Plan III INVESTERINGSPLAN: _____
_____
_____

Teeltplannen a. _____
b. _____
c. _____

Plan IV INVESTERINGSPLAN: _____
_____
_____

Teeltplannen a. _____
b. _____
c. _____

V2

Saldobegroting (per 1.000m²) incl./excl. BTW

Plan: _____

Teelt: _____

Plantdatum _____

Oogstperiode _____

	<u>kg/stuks</u>	<u>prijs</u>	<u>geldopbrengst</u>	<u>kg/stuks</u>	<u>prijs</u>	<u>geldopbrengst</u>	<u>Totaal</u>
periode 1	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____
periode 2	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____
periode 3	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____
periode 4	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____
periode 5	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____
periode 6	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____
periode 7	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____
periode 8	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____
periode 9	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____
periode 10	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____
periode 11	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____
periode 12	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____
periode 13	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____
Totaal	_____	_____	a. _____	_____	_____	a. _____	a. _____

Toesprekende kosten

	<u>hoeveelh.</u>	<u>bedrag</u>	<u>hoeveelh.</u>	<u>bedrag</u>	<u>Totaal</u>
plantmateriaal	_____	_____	_____	_____	_____
brandstof	_____	_____	_____	_____	_____
mest	_____	_____	_____	_____	_____
bestrijdingsmidd.	_____	_____	_____	_____	_____
overige materialen	_____	_____	_____	_____	_____
werk door derden	_____	_____	_____	_____	_____
vrachtkosten	_____	_____	_____	_____	_____
fusthuur	_____	_____	_____	_____	_____
verpakkingsmat.	_____	_____	_____	_____	_____
heffingen	_____	_____	_____	_____	_____
veilingkosten	_____	_____	_____	_____	_____
rente oml.verm.	_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____	_____
	Totaal	b. _____		b. _____	b. _____
Saldo (a-b)		f. _____		f. _____	f. _____

Berekening benodigde oppervlakte per 1000 planten

Teeltfase	Totaal aantal planten (1)	aantal pl/m2 teeltopp. (2)	netto ruimte- beh. (m2) (3)=(1):(2)	teeltduur per fase in weken (4)	aantal weekm2 netto (5)=(3)x(4)
Oppotten-wijderz. (1)	....	....	....	....	....
Wijderz. (1)- " (2)	....	....	....	....	....
Wijderz. (2)-afleveren	....	....	....	....	....
Totaal aantal netto weekm2					.....
idem incl. ....% leegloop					.....
benodigde kasopp. (benutting ....%) in weekm2					.....
idem in jaarm2 (weekm2 : 52)					.....

Saldo per 1000 planten: ..... f ..... (saldo per jaarm2)
 Benodigde opp. (bijv. jaarm2): .....

V5

Plan: _____

BEGROTING ALGEMENE KOSTEN

Telefoon- en administratie _____

Verzekeringen: - bedrijfsuitrusting _____
- gewassen _____

Bedrijfsbelastingen:
inclusief wegenbelasting, grond en
polderlasten _____

Studieclub en vakliteratuur _____

Grondonderzoek _____

Reis- en representatiekosten _____

Vast recht gas + meerkosten
eerste ..... m3 _____

Elektriciteit _____

Water _____

Benzinekosten _____

_____

_____

_____

_____

Totaal _____
=====

Berekeningsschema voor Premieheffingen, Inkomstenbelasting, SIR-heffing en WIR-premie

1. Ondernemersinkomen				f	
2. Berekend loon gezinsleden				f	
Inkomen uit het bedrijf				f	
3. Neveninkomsten (netto)				f	
A. Totaal inkomen				f	
1. Financieringskosten (aktekosten, afsluitprovisie)	=	f			
2. Aankoopkosten onroerend goed f	a 20.0% =	f			
B. Winst uit onderneming				f	
1. Fiscale oudedagreserve (Basis B) f	a % =	f			
f	a % =	f			
2. Zelfstandigenaftrek (Basis B)		f			
3. Arbeidsongeschiktheidsverzekering		f			
5. Buitengewone lasten en giften		f			
C. Tussentelling voor basisrekening premieheffingen				f	
1. Premieheffingen (Basis C) f	a %	f			
2. Aandeel inkomen echtgenote ondernemer (1/3-1/5-1/9, Basis B)		f			
3. Belastingvrije som		f			
D. Belastbare som				f	

Berekening inkomstenbelasting

a. Echtgenote		b. Ondernemer		
Aandeel bedrijfsinkomen f		Grensbedr. schijf f		f
Belastingvrije som f		Restbedrag f	a	% = f
Belastbare som f				f
Grensbedrag schijf f				f
Restbedrag f			a	% = f
E. Totaal inkomstenbelasting				f

SIR-heffing en WIR-premie

	Gebouwen		Vaste installatie	Overige bedr. midd.	Totaal
	nieuw	bestaand			
Investeringen	f	f	f	f	f
SIR-heffing	-	-	-	-	-
Basispremie	%	%	%	%	%
BRT	%	%	%	%	%
ROT	%	%	%	%	%
KST					%
Totaal	%	%	%	%	%
Bedrag	f	f	f	f	f

F. Te ontvangen of te betalen

f

V8

SAMENVATTING BEDRIJFS- EN FINANCIERINGSBEGROTINGEN

Omschrijving	Plan			
<hr/>				
Rentabiliteit				
<hr/>				
Totale geldopbrengst				
Totaal saldo				
Arbeidsopr.v.d.ondern.				
Ondernemersoverschot				
Opbrengst per f100,-kosten				
<hr/>				
Liquiditeit				
<hr/>				
Arbeidsopbr.v.d.ondern.				
Renteverschil				
Ondernemersinkomen				
Gezinsinkomen				
Totaal inkomen				
Besparingen				
Afschrijvingen				
Aflossingen				
Toename liquide middelen				
<hr/>				
Solvabiliteit				
<hr/>				
Leningen en kredieten na invest. op max. moment				
Eigen vermogen na invest. op max. moment				
Totaal vermogen na invest. op max moment				
Eigen vermogen in % van het totale vermogen				

CONCLUSIES

U 5

Overzicht totaal en norm uren, prestatie, betaald loon en premie.

Week	Totaal-uren	Prestatie	Norm uren	Betaald loon	Premie	Week	Totaal-uren	Prestatie	Norm-uren	Betaald loon	Premie
1						27					
2						28					
3						29					
4						30					
5						31					
6						32					
7						33					
8						34					
9						35					
10						36					
11						37					
12						38					
13						39					
14						40					
15						41					
16						42					
17						43					
18						44					
19						45					
20						46					
21						47					
22						48					
23						49					
24						50					
25						51					
26						52					